

ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΡΙΠΗΣ ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ ΧΡΟΝΙΕΣ ΗΠΑΤΟΠΑΘΕΙΕΣ

Δάφνου Πασχαλίνα¹, Ελευσινιώτης Ιωάννης², Μάργαρα Νικολέττα³, Τσίου Χρυσούλα⁴, Γιακουμιδάκης Κωνσταντίνος⁵, Αδαμακίδου Θεοδούλα³, Δοκουσιδίου Ελένη⁴

¹ Νοσηλεύτρια MSc PhD©, Γενικό Νοσοκομείο Αττικής «ΚΑΤ», Αθήνα, ² Καθηγητής, Τμήμα Νοσηλευτικής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

³ Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Νοσηλευτικής, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Αθήνα, ⁴ Καθηγήτρια, Τμήμα Νοσηλευτικής, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Αθήνα

⁵ Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Νοσηλευτικής, Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο, Κρήτης, Ελλάδα

Εισαγωγή:

Ο αντιγριπικός εμβολιασμός σε ασθενείς με χρόνια ηπατοπάθεια συχνά θεωρείται μια αποτελεσματική στρατηγική πρόληψης των λοιμώξεων του αναπνευστικού συστήματος.

Σκοπός

Διερεύνηση της εμβολιαστικής κάλυψης του εμβολίου της γρίπης σε ασθενείς με χρόνια ηπατοπάθεια και παραγόντων που την επηρεάζουν.

Υλικό - Μέθοδος

Συγχρονική περιγραφική, μη τυχαιοποιημένη μελέτη με δείγμα ευκολίας 300 ασθενών με χρόνιες ηπατοπάθειες. Πραγματοποιήθηκε σε δύο Τριτοβάθμια Νοσοκομεία της Αττικής (Μάρτιο 2022 - Ιούλιο 2023). Χρησιμοποιήθηκε δελτίο καταγραφής με τα κοινωνικά-δημογραφικά και κλινικά χαρακτηριστικά των ασθενών και ερωτήματα για τις πεποιθήσεις σχετικά με το εμβόλιο της γρίπης. Το επίπεδο σημαντικότητας τέθηκε $p \leq 0,05$ και για την ανάλυση των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε το στατιστικό πακέτο SPSS 26.0.

Αποτελέσματα

Η μέση ηλικία των συμμετεχόντων ήταν 61,4 έτη (SD=12,1 έτη) και το 56,3% ήταν άντρες. Το 54,7% είχε εμβολιαστεί έναντι της γρίπης, το τρέχον έτος και το 53,2% δήλωσε ότι εμβολιάζεται κάθε χρόνο. Για το εμβόλιο του πνευμονιόκοκκου η κάλυψη ήταν 44,8% και του SAR-Covid-19 ήταν 88,3%. Το 55,0% έπασχε από ηπατίτιδα (B,C), το 39% από κίρρωση ήπατος και το 11,3% είχε ηπατοκυτταρικό καρκίνωμα. Τα ποσοστά εμβολιασμού ήταν υψηλότερα και διέφεραν σημαντικά ανάλογα με την ηλικία ($p < 0,001$), την εργασία ($p < 0,001$) και την εθνικότητα ($p = 0,044$). Επίσης, βρέθηκαν να διαφέρουν ανάλογα με τη νόσο, (ηπατοκυτταρικό καρκίνωμα $p = 0,044$, ηπατίτιδα B $p = 0,012$ και ηπατίτιδα C $p = 0,025$) και ανάλογα με τη συννοσηρότητα (σακχαρώδη διαβήτης $p = 0,012$ και καρδιακή νόσο $p = 0,018$). Όσοι ήταν εμβολιασμένοι έναντι της γρίπης, του πνευμονιόκοκκου και του SAR-Covid-19 πίστευαν σε μεγαλύτερο βαθμό ότι ο εμβολιασμός είναι η καλύτερη μέθοδος αντιγριπικής πρόληψης ($p < 0,001$). Επίσης, βρέθηκε ότι τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας πίστευαν ότι ο εμβολιασμός είναι ο καλύτερος τρόπος πρόληψης ($p < 0,001$) και εφάρμοζαν τις εθνικές συστάσεις.

Συμπεράσματα

Σημαντικά είναι τα ποσοστά εμβολιαστικής κάλυψης στο συγκεκριμένο δείγμα, ωστόσο υπάρχουν περιθώρια αύξησης του εμβολιασμού γεγονός που απαιτείται μια πολυπαραγοντική προσέγγιση.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

1. Alberts, C. J., Clifford, G. M., Georges, D., Negro, F., Lesi, O. A., Hutin, Y. J.-F., & de Martel, C. (2022). Worldwide prevalence of hepatitis B virus and hepatitis C virus among patients with cirrhosis at country, region, and global levels: A systematic review. *The Lancet. Gastroenterology & Hepatology*, 7(8), 724–735. [https://doi.org/10.1016/S2468-1253\(22\)00050-4](https://doi.org/10.1016/S2468-1253(22)00050-4)
2. Asrani, S. K., Devarbhavi, H., Eaton, J., & Kamath, P. S. (2019b). Burden of liver diseases in the world. *Journal of Hepatology*, 70(1), 151–171. <https://doi.org/10.1016/j.jhep.2018.09.014>
3. Bianchi, F. P., Losito, F., Labarile, N., Shahini, E., & Cozzolongo, R. (2023). Prevention of influenza complications in patients with liver disease: A retrospective cohort study. *Frontiers in Public Health*, 11, 1288126. <https://doi.org/10.3389/fpubh.2023.1288126>
4. Choudry, N., Sasso, R., & Rockey, D. C. (2022). Infection in Hospitalized Cirrhosis Patients: Changing Epidemiology and Clinical Features. *The American Journal of the Medical Sciences*, 363(2), 114–121. <https://doi.org/10.1016/j.amjms.2021.10.023>
5. Härmälä, S., Parisinos, C. A., Shallcross, L., O'Brien, A., & Hayward, A. (2019a). Effectiveness of influenza vaccines in adults with chronic liver disease: A systematic review and meta-analysis. *BMJ Open*, 9(9), e031070. <https://doi.org/10.1136/bmjopen-2019-031070>